

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/327/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514202365
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7514202365.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Diany Solčányovej a členiek senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a JUDr. Ludviky Bodnárovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H. O. nar. XX.X.XXXX a N. nar. XX.XX.XXXX bývajúce u matky zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice detí rodičov M. H. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v Ď. č. XX zastúpenej Advokátskou kanceláriou Graban, Torma & Partners s.r.o. so sídlom v Košiciach na Vodnej ul. č. 3 a Z. H. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v Q. č. XX v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie z 9.5.2014 č.k. 9P 39/2014-50 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie z 8.1.2013 č.k. 9P 266/2012-38 tak, že zvýšil výživné od otca pre mal. O. zo 60 € na 140 € mesačne a pre mal. N. zo 60 € na 140 € mesačne od 6.2.2014, ktoré zaviazal otca platiť matke maloletých detí vždy do 15. dňa v mesiaci dopredu. Dĺžné výživné pre mal. O. 225,55 € a pre mal. N. 225,55 € za obdobie od 6.2.2014 do 30.4.2014 povolil otcovi splácať spolu s bežným výživným pre každé dieťa v mesačných splátkach po 18,79 € matke detí pod následkom straty výhody splátok počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí, v ktorom vytkol konajúcemu súdu, že nezhodnotil všetky dôkazy, ktoré vyšli v konaní najavo a nesprávne ustálil skutkový stav, preto nezákonne rozhodol. Nesúhlasil s názorom súdu prvého stupňa, že sa vzdal výhodného zamestnania a zárobku, pretože podľa jeho názoru nemohol v zamestnaní pokračovať so zaradením v novovzniknutej spoločnosti s podstatne nižším príjmom z dôvodu, že išlo o náročnejšiu náplň práce nezodpovedajúcu jeho fyzickým schopnostiam, a to v prerušovaných zmenách, ako aj skutočnosť o nebezpečnosti tohto zamestnania. Zdôraznil, že nebol sám, ktorý takúto ponuku od novej spoločnosti neprijal, pretože aj iní kolegovia majúci dlhoročné skúsenosti s prepravou peňazí skončili pracovný pomer dohodou. Vytkol tiež konajúcemu súdu, že v odôvodnení rozsudku sa nevysporiadal so zmluvou o splátkovom úvere uzatvorenou matkou maloletých detí, ktorej výdavky na internet, pevnú linku a na mobilné telefóny nepovažoval za neprimerané a nezaoberal sa ani jej znížením príjmu z 1.601 € na 1.295 €, čo nevyhodnotil ako vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania a podľa jeho názoru odôvodnené potreby maloletých detí od roku 2013 nemohli zásadne vzrásť, aby bolo potrebné zmeniť doposiaľ určené výživné. Skonštatoval, že na zvýšených odôvodnených potrebách maloletých detí sa má podieľať aj matka. Uviedol, že po zaplatení zvýšeného výživného mu ostane bez splácania pôžičiek a iných nákladov 166 €, pričom matka vyčíslila iba náklady na stravu pre deti a seba 500 € mesačne. Vyjadril názor, že pri rozhodovaní súd nemal aplikovať zákonné ustanovenie §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine, ale mal vychádzať z jeho príjmu 446,29 €, t.j. z výsluhového dôchodku. Zdôraznil, že keď skončil pracovný

pomer dohodou so spoločnosťou Loomis Slovensko s.r.o. 31.1.2014, nemohol predpokladať, že matka podá návrh na zvýšenie výživného 6.2.2014, preto jeho konanie nie je možné hodnotiť ako účelové. Vyjadril názor, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za nezákonné.

Matka vo vyjadrení k odvolaniu poukázala na povinnosť súdu chrániť záujmy maloletých detí a na presne stanovené zákonné podmienky a postupy, ktoré je konajúci súd povinný pri hodnotení predpokladov na určenie rozsahu výživného rešpektovať. Vyjadrila názor, že s prihliadnutím na túto skutočnosť sa súd so skutkovým stavom, tak ako bol zistený, správne vysporiadal a správne zhodnotil za použitia zásady potenciality, že výška potencionálneho príjmu otca detí sa v danom prípade musí posudzovať tak, ako to uviedol v odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa. Uviedla, že súd prvého stupňa v celom rozsahu správne zistil skutkový stav preukazujúci nepochybne, že otec skončil pracovný pomer so svojím zamestnávateľom dohodou bez dôležitého dôvodu a argumentoval výdavkami, na ktoré nie je možné prihliadať, pretože vyplývajú z neprimeraných majetkových rizík, ktoré z jeho strany neboli nevyhnutné, na čo aplikoval správnu právnu normu, t.j. ustanovenie §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine, preto podľa jej názoru nie je možné dospieť k inému záveru, ako k takému, že predmetné rozhodnutie je v celom rozsahu vecne správne a súdom určené výživné je primerané príjmu otca, pretože v konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je potrebné v prvom rade zabezpečiť potreby maloletých detí a to bez ohľadu na to, ako to v konečnom dôsledku vyplynie pre rodiča, ktorý sa bez akéhokoľvek relevantného dôvodu správa spôsobom, že svoje deti ukracuje o plnohodnotné napĺňanie ich odôvodnených potrieb. Argumentáciu otca o neprimeranosti zamestnania jeho fyzickým možnosťami, ako aj nebezpečnosti daného zamestnania s prihliadnutím na to, že je bývalý vojak z povolania, označila za účelovú obranu, ktorou sa snaží vyhnúť svojej zákonnej povinnosti prispievať na výživu svojich detí. V tejto súvislosti zdôraznila, že otec svoje tvrdenia ničím nepodložil, nepreukázal nemožnosť túto prácu vykonávať a jeho tvrdenia sú iba subjektívnym pocitom, ktorý v žiadnom prípade nemôže byť na ťarchu potrieb a záujmov maloletých detí. Poukázala na skutočnosť, že otec sa ani len nepokúsil vykonávať novú pridelenú prácu a bez akéhokoľvek objektívneho dôvodu sa dohodol na skončení pracovného pomeru, preto je aplikácia ust. §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine zákonná. K odvolacím námietkam otca, že konajúci súd nehodnotil jej úvery a výdavky na internet a pevnú linku a tiež zníženie jej mesačného príjmu uviedla, že otec detí zrejme nechápe, že pri určovaní rozsahu výživného sa zohľadňujú schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, teda toho rodiča, o ktorého povinnosti platiť výživné sa rozhoduje. V tejto súvislosti uviedla, že po rozvoде s otcom detí sa dohodli na výživnom 60 € pre každé jedno dieťa iba do doby, pokiaľ sa otec nezamestná a bude schopný platiť vyššie výživné. Pretože sa otec detí zamestnal s príjmom umožňujúcim mu platiť výživné vo väčšom rozsahu, konajúci súd podľa jej názoru zákonne rozhodol podľa §-u 62 ods. 2 Zákona o rodine. Aj s úvermi otca a so zmluvou o životnom poistení sa konajúci súd správne vysporiadal a s jeho názorom uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku vyjadrila v plnom rozsahu súhlas, nakoľko otec sám vo svojej účastníckej výpovedi potvrdil, že o zlúčení spoločností sa hovorilo už dlhšie a napriek tomu ešte 27.12.2013 uzatvoril zmluvu o splátkovom úvere a 30.12.2013 zmluvu o poistení s Generali Slovensko a.s. o životnom poistení, čím prevzal na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou k maloletým deťom. Navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Kolízny opatrovník navrhol vo vyjadrení k odvolaniu napadnutý rozsudok potvrdiť, pretože konajúci súd pri určení výšky výživného vychádzal z posledného preukázaného príjmu otca pozostávajúceho z výsluhového dôchodku 446,29 € mesačne a príjmu 550 € mesačne, ktorý otec dosahoval v spoločnosti Loomis Slovensko, s.r.o., s ktorou otec k 31.1.2014 skončil pracovný pomer z dôvodu zníženia platových podmienok a zmeny pracovnej doby. Poukázal na skutočnosť, že od ukončenia tohto pracovného pomeru si otec detí ďalšie zamestnanie nenašiel, a preto jeho jediným zdrojom príjmu v súčasnosti je výsluhový dôchodok. Zdôraznil, že mal. O. od 1.9.2014 začína navštevovať strednú školu, v dôsledku čoho sa spontánne jeho odôvodnené potreby zvýšia najmä na stravu, kúpu školských pomôcok a tiež aktívne trávenie voľného času. Aj mal. N. od septembra 2014 začína navštevovať 6. ročník, v dôsledku čoho sa jej odôvodnené potreby zvýšia a tiež súvisia s pravidelnými návštevami zubného lekára a nosením zubného strojčeka. Vyjadril názor, že konajúci súd správne v tejto právnej veci aplikoval ust. §-u 75 ods. 1 O.s.p. a zákonne zvýšil výživné pre mal. O. a N..

Podľa §-u 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolačný súd preskúmal rozsudok aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa §-u 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa §-u 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s §-om 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol o návrhu matky na zvýšenie výživného a správne určil aj dlh na výživnom za obdobie od 6.2.2014 do 30.4.2014. Vysporiadal sa s podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa predmetu konania, v odôvodnení jasne objasnil skutkový a právny základ rozhodnutia, čo postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa spĺňa náležitosti rozsudku v zmysle §-u 157 ods. 2 O.s.p., a preto je odvolacia argumentácia otca, že je nezákonné, neodôvodnená.

Z ust. §-u 78 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Zmenou pomerov v zmysle citovaného zákonného ustanovenia sa rozumie iba výrazná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane, t.j. oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí ísť o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie o výživnom. V konaní o zmene výživného je preto potrebné porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. V danom prípade ide o ust. §-u 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. §-u 75 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorých vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť trvajúca do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd dbá na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Je potrebné zdôrazniť, že rodič, ktorý má vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom neschopným sa živiť, je povinný usmerňovať svoje pracovné aj životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k deťom nebolo ohrozené. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), takže nemôže obstať argumentácia otca, že skončil pracovný pomer dohodou, pretože spoločnosť Loomis sa zlúčila so spoločnosťou G 4 a znížila platy zamestnancov a on síce mohol ísť robiť prepravu a dopĺňať finančnú hotovosť do bankomatov aj v novej spoločnosti, čo však nikdy nerobil a okrem toho je to nebezpečné. Odvolací súd na základe zisteného skutkového stavu a v súlade s vyššie uvedenými úvahami sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v tejto právnej veci otec tým, že skončil pracovný pomer dohodou podľa §-u 60 Zákonníka práce k 31.1.2014 sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania a následne aj zárobku. Konajúci súd v tejto súvislosti správne neprihliadol aj na úverové zmluvy, ktoré otec uzavrel po tom, čo vedel, že skončí pracovný pomer s posledným zamestnávateľom a toto konanie otca vyhodnotil ako neprimerané majetkové riziká, ktoré otec na seba zobral napriek tomu, že má dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom neschopným sa živiť. Odvolací súd je toho názoru, že otec detí vo veku 39 rokov, zdravý, nemajúci v osobnej starostlivosti maloleté deti, sa môže bez obmedzenia uchádzať o zamestnanie aj vo vzdialenejších regiónoch Slovenska, prípadne v zahraničí, kde sú reálne vykazované lepšie pracovné možnosti a tak dopĺňovať zdroj výživy svojich detí na hranicu ich odôvodnených potrieb, zvyšovať ich životnú úroveň, pretože ich odôvodnené potreby sú podstatne vyššie ako stabilizované potreby rodičov so zreteľom na ich intenzívny psychický a fyzický vývoj. Doposiaľ určené výživné v rozsahu 60 € pre každé jedno dieťa bolo hlboko poddimenzované so zreteľom na nízky príjem otca v čase poslednej súdnej úpravy, a preto je potrebné prihliadať na potencionálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca v súčasnosti, pretože mu v ich využití nebránia objektívne okolnosti, t.j. zamestnať sa a mať príjem okrem výsluhového dôchodku. K ďalšej odvolacej námietke otca, že konajúci súd podrobne neskúmal a nevysporiadal sa s finančnými a

majetkovými pomermi matky, odvolací súd zdôrazňuje, že ona si spontánne plní vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, dokonca vo väčšom rozsahu ako ich otec, ktorý je v tomto konaní povinnou osobou, preto nebolo povinnosťou súdu zisťovať podrobne jej majetkové a finančné pomery. Denné výživné od otca 2 € na jedno dieťa v tejto právnej veci je výpovednou hodnotou o starostlivosti matky o deti a plnení si vyživovacej povinnosti voči nim.

Pretože súd prvého stupňa správne a zákonne rozhodol, odvolací súd rozsudok podľa §-u 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a pretože sa stotožnil aj s jeho odôvodnením, obmedzil sa iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti ho doplnil o ďalšie dôvody podľa §-u 219 ods. 2 O.s.p..

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák.č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.